ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **A. K.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 4. 2022, č. j. 6 A 17/2020 - 76,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 9. 1. 2020, č. j. MV-159351-4/SO-2019, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil usnesení ze dne 17. 10. 2019, č. j. OAM-32920-7/DP-2019, jímž Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky (dále též „správní orgán I. stupně“) zastavilo podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“) správní řízení ve věci žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia (dále též „žádost“), neboť žádost byla podána v době, kdy k tomu nebyl žalobce oprávněn.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že žalovanému v průběhu soudního řízení uložil doplnit spis o doklad o doručení napadeného rozhodnutí zástupci žalobce, čímž došlo k nápravě vady v doručování tohoto rozhodnutí. Podle městského soudu nemělo na zákonnost napadeného rozhodnutí vliv ani to, že žalovaný zaevidoval podání žalobce ze dne 17. 12. 2019 obsahující oznámení o převzetí právního zastoupení a žádost o nahlédnutí do spisu až dne 8. 1. 2020, v důsledku čehož byl žalobce nucen uplatnit některé námitky poprvé až v podané žalobě. Žalobce měl totiž doložit důvody na jeho vůli nezávislé, které by měly směřovat k prominutí zmeškání lhůty, zároveň s podáním žádosti. Nemohl je tak uvádět až v odvolání či v odvolacím řízení. I pokud by tedy bylo zástupci žalobce umožněno nahlédnutí do spisu, stále by byly dány důvody pro zastavení řízení o žádosti žalobce. Nadto žalovaný následně zástupci žalobce umožnil dne 17. 1. 2020 nahlédnout do spisu. I přesto byly žalobní námitky obsahově shodné s námitkami odvolacími. Správní orgány se podle městského soudu řádně zabývaly předloženým poukazem na vyšetření jako důvodem pro pozdní podání žádosti. Z tohoto dokumentu vyplývá pouze to, že žalobce byl od 30. 8. 2019 do 16. 9. 2019 „*v léčbě*“. Nejsou zde uvedeny žádné podrobnosti stran jeho zdravotního stavu, či jeho indispozice k podání žádosti. Tu přitom mohl podat rovněž prostřednictvím provozovatele poštovní služby či zmocněnce. Především však žalobce nesdělil důvod pozdního podání žádosti při jejím podání, což požaduje zákon. Pro posuzovanou věc pak nejsou relevantní závěry rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 10. 2019, č. j. 29 A 34/2018 - 62, neboť jej Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem ze dne 7. 1. 2022, č. j. 8 Azs 314/2019 - 44. Zabýval se zde přitom prakticky totožnou situací, jako je případ žalobce. K povinnosti správních orgánů posoudit před zastavením řízení podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců dopady tohoto procesního rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince zde vyslovil, že obecně nepřichází takové posouzení v úvahu, jelikož o žádosti není věcně rozhodováno. Navíc by prolomení lhůty pro podání žádosti z důvodu tvrzené nepřiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života bez existence překážek na vůli cizince nezávislých učinilo tuto lhůtu *de facto* obsoletní.

III.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že správní orgány vadně hodnotily lékařské zprávy doložené stěžovatelem při podání žádosti a rezignovaly na bližší posouzení důvodnosti pozdního podání jeho žádosti. Měly jej vyzvat ke konkretizaci a doplnění jím tvrzených důvodů pozdního podání žádosti. Odpovědnost za prokázání a zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, totiž netíží toliko žadatele, ale především správní orgány. Ty však žádné dokazování ke skutečnostem relevantním pro posouzení oprávněnosti

opožděného podání žádosti neprovedly. Městský soud pak pouze reprodukoval jejich závěr o „nevhodnosti“ předložené lékařské zprávy. Dále stěžovatel namítl, že v jeho případě jsou dány důvody pro posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. V České republice absolvoval základní a střední školu a rovněž zde studoval na vysoké škole. Pobývá s ním zde jeho matka, která je po smrti otce jeho jedinou rodinou. Zastavení řízení o žádosti tak má evidentně mimořádně negativní dopady do soukromého a rodinného života stěžovatele. Podle stěžovatele by měl Nejvyšší správní soud přehodnotit svůj náhled na otázku posuzování přiměřenosti dopadů u rozhodnutí, která mají procesní charakter. K tomu odkázal na článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“) a dovodil, že *zásahem* podle jejího článku 8 může být rovněž takovéto procesní rozhodnutí. Zastavení řízení o žádosti má totiž stejný efekt jako její zamítnutí, a nedává tedy smysl činit v tomto kontextu rozdíly. Na podporu svého názoru citoval ze dvou odborných článků. Podle stěžovatele tedy správní orgány pochybily tím, že neučinily jakékoliv kroky, které by jim umožnily provést řádné posouzení dopadů jejich rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Navrhl tudíž, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Současně navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na rozhodnutí správních orgánů a městského soudu a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 zákona s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval obecně namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Dospěl přitom k závěru, že rozsudek městského soudu plně dostál požadavkům ustálené judikatury kladeným na odůvodnění soudních rozhodnutí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52 a ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76). Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný. Jednoznačně z něj vyplývají důvody, které městský soud vedly k zamítnutí žaloby. Zdejší soud se neztotožňuje s tím, že by městský soud pouze převzal závěry žalovaného. Městský soud poměrně podrobně odůvodnil své závěry ve vztahu k jednotlivým žalobním bodům. Neučinil tak přitom pouhými odkazy na závěry žalovaného, ale vystavěl vlastní plnohodnotnou argumentaci, a to ač bylo odůvodnění odvolání a žaloby obdobné.

[8] Je to naopak stěžovatel, kdo v kasační stížnosti zčásti opakuje svou žalobní argumentaci, aniž by reagoval na rozhodovací důvody městského soudu. Již v žalobě uplatnil stěžovatel námitku, že správní orgány nepostupovaly v souladu se zásadou materiální pravdy, neboť nezjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatel poukazoval na to, že se správní orgány blíže nezabývaly důvodem, pro který nepodal svou žádost včas, a proto řádně nezhodnotily doloženou lékařskou zprávu, podle níž byl od 30. 8. 2019 do 16. 9. 2019 „*v léčbě*“. Touto námitkou se nicméně městský soud podrobně zabýval. Dospěl k závěru, že se správní orgány při hodnocení důvodu pozdního podání žádosti ze strany stěžovatele dostatečně a řádně zabývaly předloženým poukazem na vyšetření a postupovaly rovněž v intencích § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Neporušily tedy povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Jako stěžejní důvod pro tento svůj závěr označil městský soud skutečnost, že stěžovatel při podání žádosti vůbec nesdělil důvod, pro který podává tuto žádost opožděně. Poukázal přitom na § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, podle něhož platí, že „[z]*abrání-li včasnému podání žádosti podle odstavce 1 nebo 2 nebo odstavce 6 písm. b) důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. V odůvodněných případech může cizinec žádost podat i dříve, než je uvedeno v odstavci 1. Důvody pro pozdější podání žádosti podle věty první a pro dřívější podání žádosti podle věty druhé je cizinec povinen ministerstvu sdělit nejpozději při podání žádosti a na jeho výzvu tyto důvody prokázat*“ (důraz přidán). Ačkoliv městský soud formuloval tento svůj závěr zcela jasným a srozumitelným způsobem [„*Za nejpodstatnější pak soud považuje tu skutečnost, že při pozdním podání žádosti důvod vůbec nebyl sdělen, přičemž to zákon o pobytu cizinců požaduje v ustanovení § 47 odst. 3 (...)*“], stěžovatel na něj v kasační stížnosti nijak nereaguje. Nezpochybňuje právní názor městského soudu ani to, že sdělil důvody pro pozdější podání své žádosti až několik dnů po jejím podání. Lze přitom přisvědčit městskému soudu, že citované ustanovení skutečně vyžaduje jednak to, aby žadatel podal žádost do 5 pracovních dnů po zániku důvodů na jeho vůli nezávislých, které mu zabránily podat žádost včas a současně aby nejpozději při podání žádosti tyto důvody uvedl. V projednávaném případě doručil stěžovatel svou žádost správnímu orgánu I. stupně dne 17. 9. 2019 (k poštovní přepravě byla žádost podána dne 16. 9. 2019). Teprve dne 25. 9. 2019 pak bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno podání, jehož součástí byl „*Poukaz na vyšetření / ošetření*“ stěžovatele vystavený praktickým lékařem, v němž je uvedeno: „*v léčbě od 30. 8. 2019 do 16. 9. 2019*“ (k poštovní přepravě podáno dne 23. 9. 2019). Závěru městského soudu, že stěžovatel nesdělil správnímu orgánu I. stupně důvod pozdního podání žádosti nejpozději při jejím podání, tedy nelze nic vytknout. Za situace, kdy stěžovatel tento závěr ani nijak nezpochybňuje, nemůže být jeho námitka poukazující na nedostatečně zjištěný skutkový stav v otázce důvodu pozdního podání žádosti důvodná. Postrádalo by totiž smyslu požadovat podrobnější osvětlení okolností léčby stěžovatele, neboť ani to by nic nezměnilo na skutečnosti, že stěžovatel tento důvod nesdělil správnímu orgánu I. stupně *nejpozději při podání žádosti*, kterou považoval městský soud při posouzení důvodnosti související námitky stěžovatele za nejpodstatnější.

[9] V další kasační námitce stěžovatel brojil proti tomu, že správní orgán I. stupně před vydáním rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti nezkoumal dopad tohoto rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života.

[10] Na uvedenou námitku však dává odpověď konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu, na kterou ostatně v napadeném rozsudku přiléhavě odkázal již městský soud. Vyplývá z ní, že v případě zastavení řízení o pobytové žádosti nejsou správní orgány povinny posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, jelikož o žádosti nerozhodují meritorně. Při nesplnění podmínek pro projednání žádosti totiž nemá správní orgán jinou možnost, než řízení zastavit (viz např. rozsudky ze dne 12. 5. 2022, č. j. 8 Azs 38/2020 - 64, ze dne 24. 8. 2021, č. j. 1 Azs 212/2021 - 37, ze dne 7. 1. 2022, č. j. 8 Azs 314/2019 - 39, či ze dne 30. 6. 2022, č. j. 3 Azs 153/2021 - 51). Ve shodě s městským soudem poukazuje Nejvyšší správní soud na nedávný rozsudek ve skutkově podobné věci č. j. 8 Azs 314/2019 - 39, kde je vysvětleno, že „[v] *případě zastavení řízení o žádosti o vydání (prodloužení doby platnosti) povolení k dlouhodobému pobytu nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není věcně rozhodováno. Pokud totiž nejsou splněny podmínky projednání žádosti (...), nemá správní orgán jinou možnost než řízení zastavit. Dodržení závazků vyplývajících z čl. 8 Úmluvy je zajištěno tím, že posouzení přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života cizince je vyžadováno v rámci rozhodování o případném uložení správního vyhoštění (viz např. rozsudky NSS ze dne 16. 8. 2016, čj. 1 Azs 108/2016 - 41, ze dne 21. 2. 2018, čj. 4 Azs 246/2017 - 35, ze dne 14. 1. 2021, čj. 6 Azs 255/2019 - 46, ze dne 24. 8. 2021, čj. 1 Azs 212/2021 - 37, nebo stěžovatelkou citované rozsudky sp. zn. 1 Azs 266/2018 a sp. zn. 10 Azs 206/2016).*“

[11] Z výše uvedeného je tedy jednoznačně patrné, že městský soud nepostupoval v rozporu s čl. 8 Úmluvy, jestliže uzavřel, že v daném případě nebyla dána povinnost správních orgánů zabývat se dopady rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti stěžovatele do jeho soukromého či rodinného života. Samotné důvody vedoucí k zastavení řízení o žádosti stěžovatele jsou v tomto směru irelevantní, podstatné je, že žádost nebyla posuzována věcně, a tudíž správní orgány ani nemohly zohlednit, jaké dopady bude mít rozhodnutí o zastavení řízení na rodinné či soukromé poměry stěžovatele. Ani tato kasační námitka tedy není důvodná.

[12] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že městský soud posoudil projednávanou věc správně. Kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[14] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44). Protože Nejvyšší správní soud nerozhodl

o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl podle § 10 odst. 1 věty prvé zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, o vrácení zaplaceného soudního poplatku za tento návrh ve výši 1 000 Kč k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu